

ROMÂNIA

CURTEA MILITARĂ DE APEL BUCUREȘTI

Mun. BUCUREȘTI, Șoseaua Progresului, nr.41,
sector 5, cod poștal 050692
Număr notificare ANSPDCP 3888
Tel.: 021.411.64.97 * Fax: 021.410.79.25

Dosar nr.x/753/2013

NESECRET

ÎNCHEIERE

Ședința publică din 16 februarie 2015

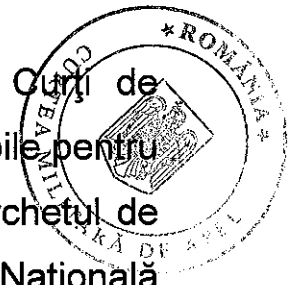
Curtea compusă din:

PREȘEDINTE G-ral de brigadă magistrat x

JUDECĂTOR Lt-col magistrat x

Pe rol pronunțarea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiției în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cerere formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția pentru combaterea infracțiunilor de corupție săvârșite militari.

Dezbaterile au avut loc și sunt consemnate în încheierea de ședință din data de 11.02.2015, încheiere care face parte integrantă din prezenta hotărâre, Ministerul Public fiind reprezentat la acea dată de x din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția pentru combaterea

infracțiunilor de corupție săvârșite militari, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea hotărârii pentru 16.02.2015.

CURTEA

Deliberând asupra cererii de față.

La termenul de judecată din data de 11 februarie 2015 Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția pentru combaterea infracțiunilor de corupție săvârșite militari a formulat cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiției în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Prin această cerere se solicită ca Înalta Curte de Casație și Justiție să stabilească de principiu dacă prin dispozițiile art. 34 alin. 2 din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, potrivit căroro „pacientul poate oferi angajaților sau unității unde a fost îngrijit plăți suplimentare sau donații, cu respectarea legii” dezincriminează infracțiunea de primire de foloase necuvenite, faptă prevăzută și pedepsită de art. 256 din C.pen. de la 1968, respectiv infracțiunea de luare de mită, faptă prevăzută și pedepsită de art. 289 din C.pen., în varianta primirii de către funcționarul public de bani sau foloase ce nu i se cuvin, în cazul medicilor sau al altor angajați ai unităților sanitare.

Totodată, prin cererea mai sus arătată s-a solicitat să se suspende judecata apelului până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

I. Expunerea succintă a procesului:

Prin Sentința penală nr. 21 pronunțată la data de 26 martie

2014 de Tribunalul Militar București în dosarul nr. x/753/2013 a fost achitat inculpatul x în baza art. 396 din C.pr.pen. coroborat cu art. 16 alin.1 lit. „c” din C.pr.pen., pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, faptă prevăzută și pedepsită de art. 254 alin. 1 din C.pen. de la 1969 raportat la art. 6 din Legea nr. 78/2000 și cu aplicarea art.5 din C.pen..

Totodată, în baza art. 396 din C.pr.pen. coroborat cu art. 16 alin.1 lit. „d” din C.pr.pen., a achitat pe același inculpat pentru săvârșirea infracțiunii de primire de foloase necuvenite, faptă prevăzută și pedepsită de art. 256 alin. 1 din C.pen. de la 1969 raportat la art. 6 din Legea nr. 78/2000 și cu aplicarea art.5 din C.pen..

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut în fapt, în esență, că inculpatul x a fost trimis în judecată prin Rechizitoriul nr. 79/P/2013 din 24.10.2013 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor de corupție săvârșite de militari, fiind cercetat sub aspectul săvârșirii a două infracțiuni de corupție, respectiv:

- infracțiunea de luare de mită, faptă prevăzută și pedepsită de art. 254 alin.1 C.pen. de la 1968 raportat la art. 6 din Legea nr. 78/2000;

- infracțiunea de primire de foloase necuvenite, faptă prevăzută și pedepsită de art. 256 alin.1 din C.pen. din 1969 raportat la art. 6 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. „a” din C.pen.

Infracțiunea de luare de mită, faptă prevăzută și pedepsită de art. 254 alin.1 C.pen. din 1968 raportat la art. 6 din Legea nr. 78/2000, conform susținerilor procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor de corupție săvârșite de militari,

constă în aceea că inculpatul ar fi pretins de la martora denunțătoare x suma de 2000 de euro pentru a-l opera pe cumnatul acesteia, x

în acest sens, inculpatul a amânat de mai multe ori pe martorul x, care nu a fost internat în vederea efectuării unei intervenții chirurgicale pe cord deschis, fapt pentru care martora denunțătoare s-a întâlnit cu inculpatul x pe data de 05 iulie 2013, ocazie cu care acesta a pretins, în vederea efectuării operației, suma de 2000 de euro.

După ce denunțătoarea a fost fost de acord cu suma solicitată de inculpat, x a fost programat să fie internat în vederea efectuării operației pe data de 04.09.2013, însă constatându-se, la momentul internării, existența unor focare de infecție dentare, bolnavul a fost tratat imediat în Spitalul Militar unde era internat și programat pentru operație pe data de 23 septembrie 2013.

Astfel, la data stabilită, respectiv 23.09.2013, martorul x a fost operat, iar imediat, după operație, martora denunțătoare x a mers în cabinetul doctorului, inculpatul x dându-i suma de 2000 de euro, sumă care fusese asigurată de procurorii Direcției Naționale Anticorupție, după care echipa operativă a pătruns în cabinetul inculpatului pentru a constata infracțiunea flagrantă.

Referitor la această infracțiune, prima instanță a concluzionat că nu există probe care să demonstreze, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că inculpatul a săvârșit fapta pentru care a fost trimis în judecată, fapt pentru care a achitat pe inculpat conform dispozițiilor art. 5 din C.pen. coroborat cu art.396 din C.pr.pen. raportat la art.16 lit. „c” din C.pr.pen..

În ce privește infracțiunea de primire de foloase necuvenite, faptă prevăzută și pedepsită de art. 256 alin. 1 din C.pen. din 1969 raportat la art. 6 din Legea nr. 78/2000, prima instanță a reținut că conform declarației martorului x, precum și a declarației inculpatului, acesta din urmă a primit de la martor suma de 3000 de lei, după ce a operat-o pe mama sax . Martorul x afirmă că i-a dat inculpatului

această sumă de bani în semn de mulțumire pentru modul în care a operat-o pe mama sa.

Deoarece prin art. 34 alin.2 din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacienților, se stipulează că „pacientul poate oferi angajaților unei unități unde a fost îngrijit plăți suplimentare sau donații, cu respectarea legii”, prima instanță a constatat că pentru acest caz particular, al angajaților spitalelor, legiuitorul dezincriminează practic infracțiunea de primire de foloase necuvenite, faptă prevăzută și pedepsită de art. 256 alin. 1 din C.pen. din 1969.

A mai arătat prima instanță că este drept că legiuitorul, făcând referire la aceste plăți sau donații, folosește sintagma „cu respectarea legii”, însă această sintagmă presupune, în opinia primei instanțe, următoarele:

- forma pe care trebuie să o îmbrace actul prin care se fac donațiile, trebuie să fie forma cerută de lege, respectiv forma autentică;

- obligația de declarare a veniturilor obținute astfel de angajați;

Sanctiunea nerespectării acestor condiții legale, fiind nulitatea actului – în primul caz, respectiv eventuale sancțiuni fiscale – în cel de al doilea caz – putându-se merge în anumite cazuri, până la infracțiuni financiare, dar în niciun caz nu poate atrage răspunderea penală pentru săvârșirea infracțiunii de primire de foloase necuvenite.

II. Punctul de vedere al Ministerului Public și al inculpatului cu privire la dezlegarea problemei de drept

În motivarea cererii sale Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția pentru combaterea infracțiunilor de corupție săvârșite militari a arătat că în cauză sunt întrunite condițiile cerute de art. 475 din C.proc.pen. pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei

hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, deoarece:

- cauza este în faza judecării în apel, adică în ultimă instanță; există o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât pe o astfel de interpretare prima instanță a pronunțat o hotărâre de achitare a inculpatului;

- asupra chestiunii de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii;

- chestiunea prealabilă în litigiu nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În acest sens, Ministerul Public a arătat că prin dispozițiile art. 34 alin. 2 din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, potrivit căroră „pacientul poate oferi angajaților sau unității unde a fost îngrijit plăți suplimentare sau donații, cu respectarea legii” nu se dezincriminează infracțiunea de primire de foloase necuvenite, faptă prevăzută și pedepsită de art. 256 din C. pen. din 1969, respectiv infracțiunea de luare de mită, faptă prevăzută și pedepsită de art. 289 din C. pen., în varianta primirii de către funcționarul public de bani sau foloase ce nu i se cuvin, în cazul medicilor sau al altor angajați ai unităților sanitare.

Astfel, art. 34 alin. 2 din Legea nr. 46/2003 nu conține o normă cu caracter penal, așa încât norma nepenală, aflată într-o lege ordinară, nu poate abroga implicit normă penală dintr-o lege organică.

Folosind același raționament, reglementarea din legea privind drepturile pacientului nu reprezintă o normă specială în raport cu norma generală din Codul penal, în acest sens fiind dispozițiile art. 15 alin. 1 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit căroră norma specială trebuie să fie atât în aceeași materie, cât și la același nivel.

Ierarhia actelor normative este stabilită prin art. 73 alin. 1 din

Constituție, legile organice vând o forță juridică superioară celor ordinare.

În drept, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția pentru combaterea infracțiunilor de corupție săvârșite militari și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art. 475 și ale art. 476 alin. 2 din C.pr. pen..

Apărătorul ales al inculpatului, av. Bogdan Vlad, a cerut să se constate că procedura specială a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept nu este la îndemâna părții, astfel că numai completul de judecată poate aprecia ca fiind utilă această sesizare, dar în opinia sa nu consideră ar fi vorba de o dezincriminare, ci de exercitarea unui drept prevăzut de lege, deci de existența unei cauze justificative, pentru că fapta reținută în sarcina apelantului – inculpat îndeplinește în totalitate condițiile de tipicitate prevăzute de norma incriminatoare.

Totodată, apărătorul ales al inculpatului a făcut referire la art. 34 alin.2 din Legea nr. 46/2003, arătând că orice lege trebuie să aibă norme metodologice de aplicare, iar pacienții pot oferi unității sanitare unde au fost îngrijii plăți sau foloase, și a învederat că înțelege să lase la aprecierea instanței cererea formulată de reprezentantul Ministerului Public.

III. Examenul de admisibilitate a sesizării:

Apreciind asupra lucrărilor efectuate în cauză, Curtea constată că sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 475 din C.pr.pen., întrucât:

- completul de judecată al curții de apel în fața căruia s-a ivit chestiunea de drept sesizată a fost investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv cu judecarea apelurilor declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția

Națională Anticorupție – Secția pentru combaterea infracțiunilor de corupție săvârșite militari și de inculpatul x împotriva Sentinței penale nr. 21 pronunțată de Tribunalul Militar București la data de 26 martie 2014;

- existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în ce privește infracțiunea de primire de foloase necuvenite, faptă prevăzută și pedepsită de art. 256 din C.pen. de la 1968, recalificată prin dispozițiile art. 289 din C.pen. în infracțiunea de luare de mită;

- problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei chestiuni Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii;

- existența chestiunii de drept s-a constatat în cursul judecății.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată

Prin dispozițiile alineatului 1 al art. 34 din Legea nr. 46/2003 se dispune că „personalul medical sau nemedical din unitățile sanitare nu are dreptul să supună pacientul nici unei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta să îl recompenseze altfel decât prevăd reglementările de plată legale din cadrul unității respective”, iar prin dispozițiile alineatului 2 al aceluiași articol se prevede că „pacientul poate oferi angajaților sau unității unde a fost îngrijit plăți suplimentare sau donații, cu respectarea legii”.

Până la data pronunțării încheierii de față nu s-a format o jurisprudență cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 34 alin. 2 din Legea nr. 46/2003 în cadrul Curții Militare de Apel București.

Referitor la chestiunea prealabilă pusă în discuție, Curtea consideră că dispozițiile art. 34 alin. 2 din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacienților sunt dispoziții prin care se instituie un drept în

favoarea angajaților unei unități sanitare în care a fost îngrijit un pacient de a primi plăți suplimentare sau donații din partea pacientului, drept care trebuie să fie exercitat în condițiile prevăzute de lege.

Acest considerent conduce la concluzia că exercitarea dreptului arătat în alineatul precedent, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege, are ca efect incidența dispozițiilor art. 21 alin.1 teza a-I-a din C.pen. privitoare la cauza justificativă prin care caracterul antijuridic al faptei în care se concretizează exercitarea acestui drept este înlăturat.

Asupra faptului că dreptul de a primi de la un pacient donații de către angajații unității sanitare în care a fost îngrijit pacientul care

face o asemenea liberalitate a fost exercitat licit sau ilicit urmează a se pronunța instanța de judecată investită cu judecarea cauzei, care va analiza dacă persoana donatarului îndeplinește condițiile prevăzute de legea civilă privitoare la capacitatea de a primi liberalități de la pacientul tratat medical.

De asemenea, instanța de judecată, pentru a da eficiență juridică dispozițiilor art. 34 alin. 1 din Legea nr. 46/2003, va analiza și dacă pentru acordarea serviciilor medicale personalul medical sau nemedical din unitățile sanitare a supus pacientul oricărei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta să îl recompenseze, inclusive prin menținerea în cadrul unității sanitare la nivel de zvon public, prin lipsa oricăror acțiuni de combatere, a faptului că pentru acordarea serviciilor medicale este necesară efectuarea de plăți sau liberalități de către pacient.

Referitor la formularea solicitării ce urmează a fi adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curtea constată că se impune

cenzurarea cererii formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția pentru combaterea infracțiunilor de corupție săvârșite militari, întrucât prin dispozițiile art. 34 alin. 2 din Legea nr. 46/2003 nu se dezincriminează infracțiunea de primire de foloase necuvenite sau cea de luare de mită, ci doar se înlătură caracterul ilicit al faptei prin care se primesc plățile sau donațiile efectuate de pacienți în favoarea angajaților unității sanitare în care a fost îngrijit pacientul.

Prin urmare, constatând că chestiunea de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei de față, în ce privește infracțiunea de primire de foloase necuvenite, vizează excluderea răspunderii penale nu ca urmare a faptului că fapta reținută în sarcina inculpatului nu este prevăzută de legea penală, ci ca urmare a faptului că această faptă are caracter licit, întrucât săvârșirea ei este consecința exercitării unui drept prevăzut de lege, Curtea va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe cu privire la incidența dispozițiilor art. 21 alin. 1 teza a-l-a din C.pen..

În temeiul art. 476 alin. 2 teza a-l-a din C.pr.pen., Curtea va suspenda judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN NUMELE LEGII,

DISPUNE

Admite cererea formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor de corupție săvârșite de militari în dosarul nr.

x/753/2013 privitoare la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu și să stabilească dacă fapta medicului, care are calitatea de funcționar public, de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți, în condițiile art. 34 alin. 2 din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, constituie sau nu o exercitare a unui drept recunoscut de lege, având ca urmare incidența dispozițiilor art. 21 alin. 1 teza a-l-a din C.pen..

Suspendă judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 16.02.2015.

PREȘEDINTE

X

JUDECĂTOR

X

GREFIER

X

